

SMREČANOVINY

spravodaj Obecného úradu v Smrečanoch

4/2017

december 2017

Milí spoluobčania!

Dovoľte, aby som sa s Vami podelil o dojmy, ktoré som zažil v poslednom období.

Každý z nás bez toho, aby sme sa o to pričínili, je príslušníkom nejakej širšej, väčšej alebo menšej komunity. Narodil som sa na nejakom kontinente, štáte, kraji, meste, či obci v nejakej konkrétnej rodine, či sa mi to už páči alebo nie. Je už len a len na mne, ako sa s tým vysporiadam. V bežnom, vraj zrýchľujúcom sa živote, to ani neriešim, som rád, ak stihnem porobiť veci, ktoré denne jednoducho musím a chcem urobiť a hotovo. Píšem to preto, lebo práve v poslednom čase som si uvedomil, že jednotlivec ako sám vojak v poli, zmôže toho naozaj len poskromne. A zdravá hrdosť, ale aj praktická činnosť pre svoju komunitu, lokálpatriotizmus alebo ak chcete vlastenectvo, určite nie je na škodu. Samozrejme nemyslím na chorý nacionalizmus, ktorý útočí na všetko, čo je cudzie. Opätovne som sa totiž presvedčil o pravdivosti legendárneho výroku „v jednote je sila“.

Napriek rastúcemu individualizmu, možno až egoizmu súčasnej doby ľudia nielen v predvianočnom čase intuitívne cítia, že prílišným a nezdravým sebecstvom prichádzajú jednoduše povedané o to, že nie

sú napríklad celkom šťastní a veselí. Nechtiac som práve citoval jadro asi najfrekvencovanejšieho vianočného vinš. Skôr sa cítia nešťastní a smutní alebo ani nevedia, čo im vlastne je, aj keď vlastne máme z materiálnej stránky všetkého čoraz viac alebo určite viac ako v minulosti...

Teraz chcem hovoriť skôr o pozitívnych príkladoch jednoty. Vôbec nejde o falošnú jednotu typu: všetci musíte ísť dobrovoľne – násilu na prvého mája do sprievodu kričať a mávať od radosti. Ide skôr o hľadanie spoločného záujmu, tolerancie a vzdanie sa aspoň na chvíľu svojho pohodlia alebo svojho „Ja“ v prospech celku.

• Mikuláš junior s deťmi. Foto: -vš-

Budem konkrétny. Páči sa mi iniciatíva aktivistov z občianskeho združenia Liptovské droby, ktorí asi po dvojročnom úsilí zjednotili recept na liptovskú špecialitku a nechali to zaregistrovať, či patentovať na slovenskej i európskej úrovni. Osoh z toho bude mať veľa Liptákov v podobe hrdosti nielen na svoje výnimočné jedlo, ale aj zvýšeného záujmu návštevníkov o miestne gastronomické zariadenia, a tak možno menej našich detí bude miesiť umývať riady po cudzine.

Páčia sa mi aj aktivity športovcov z našej TJ Družba, ktorí majú jednotu i v samotnom názve - Telovýchovná jednota. Nespočetné spoločné tréningy, ale i brigády a potom zaslúžená radosť z úspechov na pretekoch, či zápasoch alebo jednoducho z pohybu.

Páčilo sa mi aj nedávne mikulášske stretnutie záhradkárov plné humoru, folklóru, dobrých pochúťok a radosti z jednoduchých, ale nápaditých darčiek od Mikuláša, anjela i čerta.

No a páčilo sa mi i vzájomné povzbudzovanie sa k internetovému hlasovaniu za mládežnícky projekt na ihrisko pre deti, kde nakoniec naša malá obec dokázala prehlasovať ďalších 20 projektov z celého Slovenska a získať pre naše deti viac hojdačiek.

Určite tu nedokážem vymenovať všetky pekné spoločné podujatia, ktoré sme prežili v uplynulom roku. Dovoľte mi všetkým, ktorí sa o ne pričínili, aspoň srdečne poďakovať. Jasné, že každý sme individualitou a každý sme trochu iný. Ale, keď dokážeme vystúpiť na chvíľu zo svojej zóny pohodlia a urobiť niečo i pre iných, určite zažijeme o kúsok viacej šťastia a radosti.

Prajem všetkým šťastné a veselé Vianoce!

Ing. Vlado Šiarnik, starosta obce

Z OBECNÉHO ÚRADU

Zo zasadnutí obecného zastupiteľstva

Obecné zastupiteľstvo v Smrečanoch na svojom zasadnutí 8. decembra 2017:

- zoberalo na vedomie kontrolu plnenia uznesení.
- zoberalo na vedomie stav projektov.
- schválilo VZN č. 1/2017 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi pre územie obce Smrečany.
- schválilo VZN č. 2/2017 o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady.
- schválilo Plán kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra obce Smrečany na I. polrok 2018.
- zoberalo na vedomie Odborné stanovisko hlavného kontrolóra obce k návrhu rozpočtu obce Smrečany na rok 2018.
- schválilo rozpočet obce Smrečany na rok 2018 a zoberalo na vedomie návrhy rozpočtov obce Smrečany na roky 2019-2020.
- schválilo inventarizačnú komisiu.
- schválilo finančný príspevok DHZ Smrečany vo výške 1.500 € a CZ ECAV Smrečany vo výške 2.000 €.
- schválilo rozpočtové opatrenie.
- odporučilo starostovi zabezpečiť nový náter erbu obce Smrečany pri vstupe do obce.
- uložilo komisii pre kultúru a šport zabezpečiť ozvučenie kultúrneho domu.

- schválilo určenie platu starostu vo výške 1,5 násobku jeho funkčnej mzdy na obdobie 12/2017.
 - schválilo finančnú odmenu pre p. Martina Šimúna, pre Ing. Martu Gutraiovú – hlavnú kontrolórku a Ing. Juraja Brziaka – ekonóma.
- nastali také zmeny oproti minulému roku, ktoré majú vplyv na vyrubenie dane (napríklad sa zmenila výmera pozemkov).

Pôvodný vlastník podáva priznanie označené ako čiastkové priznanie na zánik daňovej povinnosti a nový vlastník podáva priznanie označené ako priznanie alebo čiastkové priznanie daňovej povinnosti.

To neplatí pre prípady, ak nehnuteľnosť nadobudli daňovníci dedičským konaním, v tom prípade priznanie k dani z nehnuteľnosti mali podať do 30 dní po právoplatnosti dedičského konania.

Ak vlastníte nehnuteľnosť už dlhšie a priznanie ste už podali dávnejšie, obec či mesto vám pošle výmer s výškou dane. Tú potom treba zaplatiť do 15 dní od nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia.

Čo sa zdaňuje

Daň z nehnuteľnosti je miestnou daňou, ktorú ukladá mesto alebo obec. Daň sa vyberá z:

- pozemkov (aj zastavaných)
- stavieb (napríklad aj skleníkov, chát či samostatne stojacich garáží...)
- bytov a nebytových priestorov v bytovom dome.

Nehnuteľnosť v spoluvlastníctve

Ak nehnuteľnosť vlastní viacerí spoluvlastníci, každý z nich je daňovníkom podľa výšky svojho spoluvlastníckeho podielu. Daňové priznanie, čiastkové priznanie, opravné priznanie alebo dodatočné priznanie k dani z nehnuteľnosti podá každý spoluvlastník do výšky svojho spoluvlastníckeho podie-

DAŇ Z NEHNUTEĽNOSTÍ 2018

Ak ste v roku 2017 kúpili/predali nehnuteľnosť, nejakú ste skolaudovali alebo zdedili, musíte najneskôr do 1. februára 2018 podať priznanie k dani z nehnuteľností. Daňové priznania k dani z nehnuteľností musia podávať všetci starí aj noví majitelia nehnuteľností, ktorí nadobudli nehnuteľnosť, alebo ktorým zaniklo vlastnícke právo k nehnuteľnosti v predchádzajúcom roku. Posledným termínom na jeho podanie je 1. február 2018. Majiteľ nehnuteľnosti, či pozemku ho musí podať obci, na území ktorej sa nehnuteľnosť nachádza.

Kto musí podať priznanie

Daňové priznanie sa podáva, ak nastala zmena vlastníctva na základe kúpnej, predajnej zmluvy, darovacej zmluvy, pričom v tomto prípade je rozhodujúci dátum povolenia vkladu katastrom nehnuteľností.

Podáť ho musia fyzické osoby (občan, podnikateľ) alebo právnické osoby, ak v priebehu roku 2017:

- nadobudli nehnuteľnosť, pričom k 1. januáru 2018 sú zapísaní v katastri nehnuteľností,
- predali nehnuteľnosť a k 1. januáru 2018 už nie sú zapísaní v katastri nehnuteľností,

lu. Ak sa však dohodnú, môže to urobiť jeden z nich. Treba to však vyznačiť v daňovom priznaní (spoluvlastník určený dohodou).

Ak je nehnuteľnosť v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, daňovníkom sú obaja manželia, ktorí ručia za daň spoločne a nerozdielne. Daňové priznanie ale nepodávajú obaja ale len jeden z nich.

Typy daňového priznania

- Priznanie: Označí daňovník, ktorý podáva správcovi dane v obci priznanie prvýkrát.
- Čiastkové priznanie: Označí daňovník, ktorý už podal priznanie k dani v predchádzajúcom období a vznikla mu nová daňová povinnosť k dani (nadobudnutím novej nehnuteľnosti kúpou, darovaním, dedením, darovaním, dražbou) alebo nastala nová skutočnosť, ktorá má vplyv na vyrubenie dane (vydanie právoplatného stavebného rozhodnutia, kolaudačného rozhodnutia, zmena účelu užívania stavby, bytu, zmena výmery pozemku, stavby...).
- Dodatočné priznanie: Podáva sa, ak daňovník zistí, že v priznaní neuviedol správne údaje a to najneskôr do 4 rokov od konca roka, v ktorom vznikla povinnosť podať priznanie k dani z nehnuteľností.
- Opravné priznanie: Označí daňovník, ktorý opravuje priznanie k dani pred uplynutím lehoty na podanie priznania. Na vyrubenie dane je rozhodujúce posledné podané opravné priznanie.

ZÁKON O CESTNEJ PREMÁVKE - ZÁKON Č. 8/2009 Z. Z.

Žiadame vodičov o dodržiavanie zákazu stáť v obytných zónach obce! V zime v období odhrňania snehu je to obzvlášť dôležité pre bezpečnosť premávky a zjazdnosť komunikácií.

§ 59 Osobitné ustanovenia o cestnej premávke v obytnej zóne, pešej zóne a školskej zóne

- (1) V obytnej zóne, pešej zóne a školskej zóne chodci smú používať cestu v celej jej šírke, pričom sa na nich nevzťahuje § 52. Hry detí na ceste sú dovolené len v obytnej zóne.
- (2) Do pešej zóny je povolený vjazd len vozidlám, ktorým to umožňuje dopravná značka.
- (3) V obytnej zóne, pešej zóne a školskej zóne vodič smie jazdiť rýchlosťou najviac 20 km.h-1. Pritom je povinný dbať na zvýšenú ohľaduplnosť voči chodcom, ktorých nesmie ohroziť. Ak je to nevyhnutné, vodič je povinný zastaviť vozidlo. V obytnej zóne a pešej zóne je stáť vozidiel zakázané, ak dopravnou značkou nie je určené inak. V školskej zóne možno stáť, ak tým nie je obmedzený pohyb chodcov.
- (4) V obytnej zóne, pešej zóne a školskej zóne chodci sú povinní umožniť vozidlám jazdu. To platí aj pre deti, ktoré sa hrajú v obytnej zóne.

Upozorňujeme občanov na dodržiavanie cestného zákona

§9 Zabezpečenie zjazdnosti a schodnosti

(2) Závady v schodnosti priechodov pre chodcov na miestnych komunikáciách a prejazdných úsekoch ciest cez obce, ako aj závady v schodnosti miestnych komunikácií určených výhradne pre chodcov, sú povinní odstraňovať správcovia miestnych komunikácií. Závady v schodnosti chodníkov prilahlých k nehnuteľnosti, ktorá sa nachádza v súvislom zastavanom území a hraničí s cestou alebo miestnou komunikáciou, sú povinní bez priedahov odstraňovať vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností, pokiaľ tieto závady vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom.

§9a Zodpovednosť za škodu, ktorá vznikla užívateľom diaľnic, ciest a miestnych komunikácií

(4) Vlastníci, správcovia alebo užívatelia nehnuteľností, ktoré v súvislom zastavanom území hraničia s cestou alebo miestnou komunikáciou, zodpovedajú za škody, ktorých príčinou boli závady v schodnosti na prilahlých chodníkoch, ktoré vznikli znečistením, poľadovicou alebo snehom a neboli bez priedahov odstránené.

VAŠE NÁZORY

Milí spoluobčania,
pri vianočnom stromčeku pred evanjelickým kostolom som vám oznámil možno prekvapivú novinku. Dar vo forme hojdačiek resp. zrekonštruovaní ihriska na dolnom konci obce.

Napísali sme projekt, na ktorý sme získali 1700.-€, avšak vďaka vám a všetkým účastníkom internetového hlasovania sme získali aj ďalších bonusových 1000.-€, ako prémiiu na lepšie vypracovanie projektu.

Všetky získané finančné prostriedky poputujú na nové hojdačky či preliezačky. Hlavnou myšlienkou projektu nebola len samotná obnova hojdačiek. Z veľkej časti sme grant získali vďaka tomu, že ihrisko je miesto zblížovania ľudí a miestom, kde sa rozvíjajú rôzne aktivity. Dúfame, že aktivity aj vďaka modernizácii neprestanú, ale ešte viac sa posilnia a získajú na sile. A tak spomínané ihrisko sa stane miestom, kde sa ešte viac ľudia budú navzájom rozprávať. Miesto, kde sa bude aktívne využívať voľný čas, nehovoriac o rozvoji fyzických zručností, ale aj kultúrnych a zábavných podujatiach.

Veď veríme, že napr. stavanie májov sa už stalo tradíciou, ako aj iné podujatia, ktoré zblížujú nielen deti, ale aj ich rodičov (stredná generácia) a samozrejme aj najstaršiu generáciu, našich aktívnych dôchodcov. Pri hlasovaní sa dokázalo, že keď sa ľudia spolu spoja, veľa dokážu. Tak nech naše ihrisko je aj naďalej miestom, kde to žije a bude aj naďalej žiť.

Ako vznikla prvotná myšlienka projektu:

Už od detstva mám pozitívny a priateľský vzťah k deťom, vďaka čomu som bol vybratý cez leto v letnej destinácii pracovať ako animátor. Avšak nebudem o tom rozprávať, to ste sa mohli dočítať aj v predošlom čísle Smrečanovín. Pracujem s deťmi už dlhšiu dobu, a tak som rozmýšľal ako priniesť nejaký prínos aj pre naše smrečianske deti. Týmto projektom som chcel zlepšiť a skvalitniť detské ihrisko a tým, akoby vytiahnuť túto generáciu od výtobytkov moderných technológií, počítačov či mobilov. Mojm cieľom je, aby ihrisko znova ožilo, ako to bolo aj za môjho detstva.

„Kto je verný v najmenšom, je verný aj vo veľkom.“ Tento citát z Biblie by sedel aj na túto situáciu. Pred pár rokmi sa taktiež podaril vyhrať jeden grant na futbalové a volejbalové siete na ihrisko, avšak jednalo sa „len“ o pár stoviek eur, nepohrdli sme ani tým a teraz sa už pohybujeme vo vyšších sumách. Veríme, že za príspevok 2700.- € od nadácie dokážeme ihrisko slušne zveladiť.

Spolu sme nazbierali okolo 1300 hlasov. Hlasy boli nielen z našej dedinky, ale aj okolitých dedín či mesta. Tešíme sa vysokej podpore a veríme, že nikoho nesklameme.

Na záver by som chcel poďakovať všetkým, ktorí sa o to pričínili, že sme spolu dokázali vyhrať finančný príspevok. Nadácia Poštovej banky vybrala 21 projektov z celého Slovenska a sme radi, že práve náš projekt získal dodatočnú podporu.

-mš-

Za celým projektom stojí aktívny Matej Šiarnik. V mene redakcie, ale aj obyvateľov našej obce mu za jeho čin ďakujeme. Pretože vymyslieť a napísať takýto projekt chce mnoho úsilia a času.

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

Naši jubilanti:

*Srdce ma prebieha o dĺžku pohľadu.
Hladá a speva.
So svojou mladostou si pripíjiam na
zdravie.*

Čerstvík Dušan – 75 rokov
Suská Emília – 75 rokov
Šuna Milan, Ing. – 80 rokov

Opustili nás:

*Je taká chvíľa.
Skončí sa život, začne spomienka.
Vytryskne zo srdca ako utajený prameň
A rozlieva sa do dní.*

Spišiak Anton (DSS)
Kráľová Anna

Manželstvo uzavreli:

*Život je ako v hore strom
a láska letokruhy v ňom.
Nech s letokruhmi rastie
aj vaše veľké ľudské šťastie.*

MUDr. Michala Pavlenková
Ing. Peter Pajerchin

Narodili sa:

*Vitaj nám na svete, dieťatko krásne,
tvoj príchod znamená radosť a jas,
zo štastia rodia sa najkrajšie básne,
ktoré ti napíše život a čas.*

Rodičom Lucii Čupkovej a Lubomírovi Baburovi sa narodila dcéra Laura. Rodičia Silvia a Andrej Tomko sa tešia zo syna Viktora Andreja. Rodičia Katarína a Lukáš Český sa tešia zo syna Mateja.

Z CIRKEVNÝCH ZBOROV

Na čom skutočne záleží?

Ešte sme sa ani nestačili spamätať zo všetkých letných zážitkov a neúprosne sa náhliaci čas nám pripomína, že stojíme na prahu decembra. Mesiaca, s ktorým sa spájajú najkrajšie sviatky roka. Už dva mesiace vopred nás na ne upozorňuje reklama v obchodoch i televízii. Predkladá nám, bez čoho určite Vianoce nebudú tými ozajstnými Vianocami. Všade sa začína ligotať vianočná výzdoba, predávajú sa vianočné ozdoby, všetko je tu akosi rýchlo a hneď. No nezabúdame ešte na niečo? Akosi sme „preskočili“ Advent. Jeho podstata sa nám rozplynula ako ranná hmla. V televízii o ňom nehovoria, časopisy o ňom nepíšu... Obmedzili sme ho viac na predvianočné nákupy, upratovanie a chystanie dobrôt na vianočný stôl. Advent, to je však čas stíšenia, čas zamyslenia sa nad sebou a nad hodnotami, ktoré vyznávame. Čas rozjímania, modlitby, duchovnej prípravy na slávenie Vianoc, čas radostného očakávania Pána. Jeho prvý príchod budeme sláviť onedlho. Na ten druhý musíme ešte čakať. Ako dlho? Nevieme. No medzi nimi sa nachádza náš život, náš čas tu na zemi so svojimi radosťami i starosťami. Nepremárnime ho. Nech sa adventný čas stane pre nás časom modlitby, nezištnej pomoci druhým, nech sa v ňom stretne človek s človekom. Betlehemska hviezda prináša Božie posolstvo všetkým ľuďom. Prináša víťazstvo večnosti nad smrťou, víťazstvo

nádeje nad sklamaním. Chce ožiarit okná ľudskej biedy a smútku duší. Boh prichádza v ústrety človeku v malom bezmocnom dieťati, aby v ňom prebudil lásku a záujem o neho. Neodmysliteľným symbolom Adventu je oddávna adventný veniec so štyrmi sviecami, ktoré sa postupne zapalujú počas štyroch adventných nediel v našich kostoloch a v mnohých domácnostiach. Pokúsme sa v čase tohtoročného Adventu i na Vianoce zapáliť popri nich ešte štyri osobné sviece – sviecu dobra, sviecu lásky, sviecu tolerancie a najmä sviecu úcty k človeku.

Na záver slová Mons. Bartolomeja Gábora: „*Advent je čas na prijatie. Do života každého z nás prichádza Svetlo sveta. Svieta pred dvermi. Kto Ho prijme, dostane sa mu Svetlo. Bude mať odvahu otvoriť oči a uvidieť pravé poklady, za ktoré sa človek nikdy nebude hanbiť, ani po Vianociach všedného dňa.*“

Jozef Dobrovič, kaplán Okoličné

Rozpis Služieb Božích v Evanjelickom kostole v Smrečanoch počas vianočných sviatkov:

Štedrý deň

- 9.30 – Služby Božie v cirkevnej miestnosti
- 16.00 – Slávnostné služby Božie s vystúpením detí

Božie narodenie

- 9.00 – Slávnostné služby Božie

26. december

- 9.30 - Slávnostné služby Božie

KULTÚRNE PODUJATIA

Posedenie pre seniorov

V predposlednú októbrovú nedeľu sa sála kultúrneho domu naplnila štyridsiatimi seniormi. Prvýkrát boli pozývaní seniori starší ako 65 rokov. Znížiť „vekovú hranicu“ bol veľmi dobrý krok, pretože toľko ľudí toto stretnutie ešte nezažilo. Pre pozvaných bolo prichystané občerstvenie, o ktoré sa postarali ochotné mamičky, výzdoby a obsluhy sa zhostili mládežnícky. Na začiatku programu sa všetkým prihovoril pán starosta, potom vystúpili s programom básní a piesní deti z našej MŠ, scénu z prostredia Benátok o nevernom manželovi nacvičili mladí divadelníci. A keď pán Jančo vytiahol varhany, zábava a spev mohli začať...

-mu-

Lampiónový sprievod rozžiariť srdcia Smrečancov už po piaty raz

Lampiónový sprievod, podujatie určené pre celú rodinu, sa v našej obci konal už po piaty raz. Jeho cieľom je vniesť svetlo do života nielen rodín, detí, priateľov, ale aj celej obce a spriaznených duší. Rovnako ako po minulé roky, aj tento rok sa niesol v znamení príjemnej atmosféry a úsmevov na tvárach detí i dospelých.

Sprievod začínal pri kultúrnom dome, kde sa v očakávaní príjemne prežitého podvečera stretlo až 53 detí. Podujatie nevynechali ani dospelí, ktorí sa vďaka nemu opäť na chvíľu vrátili do detstva a zaspomínali si na časy, kedy aj oni boli vo veku svojich ratolestí. V úvode sprievodu dostalo každé dieťa svietiaci náramok ako po-

• Mladí divadelníci pred vystúpením pre seniorov. –mu-

• *Výstavka vianočných pozdravov detí. –vš-*

ďakovanie za doma vyrobený vianočný pozdrav. Náramok bol zároveň „vstupenkou“ do sveta lampionov.

Úvodné slovo patrilo predsedovi Komisie pre kultúru a šport pri OZ Martinovi Šimúnovi, ktorý príjemnými slovami otvoril tohtoročný sprievod lampionov. Po príhovore sa sprievod vybral na prechádzku naprieč Smrečanmi. Najmenší účastníci si v rukách niesli farebné lampiony, ktoré do okien vylákali aj iných obyvateľov Smrečian. Tí sa sprievodu síce zúčastniť nemohli, ale na svoje detstvo si radi zaspomínali aspoň spoza svojich okien.

Po prechádzke sa malí i veľkí zahriali teplým čajom a pochutili si na doma pripravených dobrotách. Nasledoval program, v rámci ktorého deti vyrábali vianočné ozdoby, dnes skrášľujúce vestibul obecného úradu. Ďalším bodom programu bola minidiskotéka, po ktorej nasledoval kvíz. Deti si v ňom mohli overiť svoje vedomosti z prírody, sveta, histórie i súčasnosti. Aj vďaka animátorke Zuzke, ktorá malých i veľkých šibalov hravo zvládla, sa vedomostný kvíz dostal do úspešného konca a veliteľky dvoch víťazných družstiev za odmenu pred všetkými zaspievali pieseň od skupiny Elán - Fero. Kvíz nás len utvrdil v tom, že u nás vyrastá generácia múdrych a vzdelaných detí.

Rodičia spolu so svojimi deťmi opäť raz dokázali, že vytvoriť príjemnú atmosféru plnú pohody a radosti je veľmi jednoduché. Spoločne sme dokázali, že „naše malé svetielko“ urobilo „veľké svetlo“ v nás všetkých a rozžiarilo nielen naše srdcia, ale i duše.

Jedno veľké **ĎAKUJEM** posielame všetkým, ktorí nás v roku 2017 akokoľvek podporili. Do Nového roka vám želáme najmä veľa zdravia a spokojnosti nielen v rodinnom, ale i v pracovnom živote.

mamičky

KULTÚRNE PODUJATIA

MS SČK BILANCUJE

Tak ako po minulé roky aj v roku 2017 bola naša činnosť zameraná na rôzne oblasti života. Navštívili sme jubilujúce členky, pomohli sme tým, ktorí to najviac potrebujú, skrášľovali sme našu obec, zabezpečili hliadku 1. pomoci, propagovali potrebu bezpríspevkového darčovstva krvi a spríjemňovali ľuďom voľný čas na kultúrno-spoločenských akciách.

Začiatkom roka, ako to už býva zvykom, sme pripravili výročnú členskú schôdzu, počas ktorej sme vyhodnocovali a plánovali ďalšiu činnosť. Jednou z naplánovaných aktivít bol aj marcový relax v solnej jaskyni v relaxačnom centre v Liptovskom Mikuláši, kde sme si počas jednej hodiny príjemne oddýchli a súčasne urobili prospešnú vec pre svoje zdravie.

V priebehu celého roka sme uskutočnili niekoľko návštev pri príležitosti okrúhlych narodenín a MDŽ, navštívili a potešili starých a chorých ľudí.

V apríli sme zveľaďovali okolie pamätníka SNP pri Obecnom úrade a pred Veľkou Nocou sme si pod vedením Zuzky Furčákovskej vyrobili originálne veľkonočné aranžmány. V júni sme spolu s deťmi slávili ich sviatok na podujatí „S batohom cez hory“. V auguste sme poskytli hliadku 1. pomoci na futbalovom turnaji žiakov. V októbri sa konal nultý ročník športového podujatia „Beh a chôdza za zdravé srdce“. Zúčastnilo sa ho 24 detí v 6 kategóriách. Dospelých bolo 14 v 2 kategóriách - do 50 rokov a nad 50 rokov. Odovzdaných bolo 11 zlatých, 9 strieborných a 7 bronzových medailí. Podujatia sa aktívne zúčastnil aj náš pán starosta.

Nedelné popoludnie 17. decembra bolo venované darcom krvi. V kultúrnom dome sme pre nich pripravili tradičné posedenie, ktorého cieľom bolo poďakovať sa im za ich ochotu nezištne pomáhať pri záchrane ľudských životov. V období od 1. decembra 2016 do 30. novembra 2017 darovalo krv 37 ľudí, odberov bolo spolu 79. Ako prejav úcty a vďaky si darcovia prevzali darček, kvietok a za každý odber boli od OÚ v Smrečanoch odmenení nákupnou poukážkou v hodnote 5 €.

Slávnostnú atmosféru tohto príjemného podujatia, ktorého sa zúčastnilo 33 ľudí, umocnili, už tradične, hudobníci z kapely Mince vo fontáne z Liptovského Mikuláša.

-ik-

Čo ste hasiči, čo ste robili

Leto sa nám pominulo, rýchlo prešla jeseň a pomaly sa blíži zima. V tomto období môžeme konštatovať, že ďalší rok u hasičov prebehol bez problémov. Príchodom zimy sa musíme venovať zazimovaniu techniky. Dňa 22.10.2017 sme pristúpili k posledným povinnostiam. Na zimné obdobie sme pripravili Áviu, vodné čerpadlá, PS-15 a PS-12. Samozrejme sme ošetrili a pripravili aj protipovodňový vozík. Dňa 08.11.2017 sme boli privolaní na kontrolu využitia a inventarizácie protipovodňového vozíka, ktorá prebehla bez nedostatkov. Znovu chcem poďakovať všetkým členom, ktorí sa naozaj so zodpovednosťou, nepozerajúc sa na čas, zúčastnili pri vyššie spomínaných aktivitách, reprezentovali nielen náš spolok hasičov, ale aj našu obec. Zároveň by som chcel poďakovať všetkým, ktorí sa podieľali

na zvládnutí úloh nášho DHZ. Do ďalšieho roku prajem všetkým hlavne zdravie, osobné a pracovné úspechy a samozrejme aj dobrú spoluprácu v protipožiarnej činnosti.

**Predsa
DHZ**

Foto: -ik-

Smrečany 2017 vo farbách

• Otvorenie Hokejového turnaja o pohár Jerguša Baču. -vš-

• Zima priala bežkárom. Zraz účastníkov pochodu na bežkách. -vš-

Smrečany 2017 vo farbách

• Folkloristi boli fašiangovať v okresnom meste. -vš-

• Nové futbalové ihrisko sa dočkalo svojho otvorenia. -vk-

Smrečany 2017 vo farbách

• Po letnej búrke na novej ulici. -mu-

• Seniori sa stretli na spoločnom posedení. -mu-

Smrečany 2017 vo farbách

• Záhradkári predstavili svoju úrodu na tradičnej výstave ovocia a zeleniny. -mu-

• Malí koledníci z folklórnej skupiny. -pr-

Folklórna skupina Smrečany

Katarína na blate a Vianoce na ľade

Koniec roka je vľdy opradený po-
verami, zvykmi, pranostikami. Uľ naľi
predkovia boli presvedčení, ťe to spõ-
sobujú rôzne nadprirodzené sily, ktoré
majú v tomto období veľkú moc. Toto
obdobie tzv. Strídzích dní, ktoré mali
svoje zvyklosti a pravidlá, začínali „
Katarínou „ a končili na Tomáľa, kto-
rý sa podľa starého kalendára slávil 21
decembra.

Na Katarínu

Na Katarínu, či Katrenu chodili
po dedine pastieri s trúbami, trúbili,
cesnakom robili kríže na dverách, aby
príbytky chránili pred strigami. Dávnú
tradíciu mali hlučné Katarínske zába-
vy, na ktoré sa mládenci prestrojili za
rôzne masky. Takto prestrojení chodili
cez celú noc z domu do domu a tanco-
vali s dievčatami.

Na Ondreja

Večer pred Ondrejom chodili diev-
čatá von a triasli plotom. Ťeny nesmeli
priasť, ale dievčatá sa schádzali v kú-
delnej izbe. Varili halušky s menami
mládecov na papierikoch zabalených
do cesta. Na lyťičke roztopili olovo,
liali do studenej vody a z tvarov, ktoré
sa utvorili vo vode, hádali zamestnanie
svojho budúceho.

Na Barboru

Na Barbaru si dievčatá cez deň odtrhli
prútik z cereľne a keď táto do Vianoc
rozkvitla, dievča malo byť do roka
nevestou. Ťeny v tento deň nepriadli,
neľili, ba ani perie nepárali. To preto,

aby sa dobytok navzájom neklal. Skoro
ráno chodili po domoch chlapci s oce-
ľou, štrkali reťazami a zvonili zvonca-
mi, aby odplaľili od domu strigy.

Na Mikuláľa

Na Mikuláľa sa ľudia obávali nad-
prirodzených vplyvov stríg, preto sa
ťeny radšej zdrťiavali doma. Chlapci sa
báli ísť do hory, aby ich neprivalili stro-
my. V súčasnosti je oblúbeným dňom
pre deti, aj keď s Mikulášom s anjelom
chodí aj čert.

Na Luciu

Deň Lucie bol považovaný za naj-
významnejší zo všetkých strídzích dní.
Tradovalo sa, ťe Lucia bola najväčšia
zo všetkých stríg, pretože, keď ju ho-
dili do ohňa, nezhořela, ale ťila ďalej.
Na Luciu nesmeli ťeny priasť ani šíť.
Dievčatá chodili zabalené v bielom,
so zamúčenými tvármi a s husacími
krídlami po domoch, ktorými ometali
steny od pavučin. Dospeli i deti jedli
cesnak, ktorý ich mal chrániť pred zľý-
mi duchmi. Strigy vyhánali z chotára aj
korbáčmi, ktorými plieskali mládenci,
pískali, zvonili na zvoncoch a čím bol
väčší hluk, tým bolo lepšie. Za strigu
povaťovali aj ťenu, ktorá ráno na Luciu
voľľa do cudzieho domu.

Na Tomáľa

Na Tomáľa sa konali obyčajne za-
káľacky. V tento deň sa nesmeli z do-
mu nič dať ani poťičať. Ak boli v dome
poťičané veci, museli sa vrátiť. Strídzie
dni sa skončili a začali prípravy na Via-
noce.

Začali sa piecť oblátky. Obyčajne
v škole, kde gazdiné poznášali mlieko,
múku a vajcia na ich pečenie. Rezali sa
husi, vyriadil sa celý dom, v hore sa vy-

Foto: -ls-

fal stromček, nahotovalo sa drevo, na-rezala sečka pre statok a na štedrý deň za rána prichádzali do domu pastieri.

Na Štedrý večer

Na Štedrý deň, hneď po polnoci, ženy miesili cesto na chlieb a koláče. Piekli sa prázdné, zakrúcané s makom alebo tvarohom. Stromček sa pripravil obyčajne v noci, keď deti spali. Ovešaný bol jablkami, orechmi, medovníkmi. Štedrý deň nazývali aj pôstnym dňom. Dievča alebo mládenec, ak vydržali do večera o hlade, mali dostať dobrého

muža alebo dobrú ženu. Na štedrovečernom stole nesmeli chýbať oblátky, med, fľaša s hriatou, celý chlieb, slamenica s cesnakom, koláče, jablká, medovníky, orechy. Pod stôl sa dával filpas so slamou a nohy stola sa obmotali reťazou, aby rodina spolu držala. Po štedrovečernej večeri chodili pod oblaky vinšovať a spievať koledníci.

Na Nový rok

Ako na Nový rok, tak po celý rok. Po celý deň sa ľudia snažili nehádať sa, dávať pozor, aby sa v dome nič nerozbilo, inak sa po celý rok mal riad rozbíjať. Nevarili sa jedlá z hydiny, aby niekto z rodiny neuletel. Na Nový rok po kostole, chodili deti i dospelí vinšovať hlavne rodine.

Na Tri Krále

Sviatku Troch kráľov sa taktiež hovorilo Deň zjavenia a týmto dňom končí pre väčšinu nás vianočné obdobie.

Foto: -ls-

Pozvánka

Takto si to pamätajú najmä staršie generácie. Ak ste si aj vy zaspomínali a ostalo Vám niečo, čo Vám utkvelo v pamäti, podelte sa o tieto spomienky a poskytnite ich FSk. A ak nie, prídte si pozrieť a vypočuť atmosféru predvianočného a vianočného času v podaní členov našej folklórnej skupiny na Štefana 26.12 2017 do kultúrneho domu so začiatkom o 17 hod.

Smrečany dotácia

Dostali sme podporu pre našu činnosť 400€ od ŽSK Žilina na verejnoprospešný účel – rozvoj, ochrana, prezentácia duchovných a kultúrnych hodnôt. Živá kultúra na podpornú činnosť s názvom: Doplňenie súčasti krojového vybavenia členov FS a techniky. Túto dotáciu sme využili na ušitie filcových kpcov.

Vinšujeme Vám zo srdca len tento verš krátky, aby ste v zdraví prežili tohtoročné sviatky. Požehnanie nech Vám tiež v Novom roku rastie, nech Vám v dome prebýva spokojnosť a šťastie. Šťastné sviatky vinšujeme.

Divadelníci

Mačacia krajina

Ani tento rok sme sa nenechali zahabiť a pripravili sme si pre vás divadelné predstavenie s názvom Mačacia krajina, ktoré sa nám podarilo odhrať 19. novembra v našom kultúrnom dome. Ako každý rok cesta na premiéru nebola ľahká, nacvičovať sme začali v lete, aby sme to do jesene stihli, lebo hrať

dve role niektorí aj tri, nie je vôbec jednoduché, ale keďže baby sú šikovné tak to zvládli na jednotku. Ale bez „hlavného páchatela“ našej úžasnej režisérky by to nebolo možné, preto jej ide od nás veľké Ďakujem. Samozrejme sa touto cestou chceme poďakovať aj vám divákovi, za vašu ochotu a priazeň!

Nina Kacerová

100 plus 10

Je to tak, čas plynie. I náš diavdelný súbor sa už 10 rokov nazýva Rozmajrín. Pokrstili ho tak Kamil Paluga a Vlasta Mašurová podľa prvej divadelnej hry s rovnomerným názvom, ktorá sa hrala v Smrečanoch. Sto sa už rekapitulovalo. Pribudlo desať.

Áno, tieto Vianoce budú bez divadla, nie je to prvýkrát, ale nie je to ani nič, čím by sme sa chceli chváliť. Možno len chceme prebudiť hercov, zabeh-

Foto: -lš-

Rozmarjín

110. výročie

nutých, ale aj tých, ktorí sa ešte neprevjavili, ale mali by chuť hrať divadlo, aby sa ozvali. Pretože tento rok ich nebolo počuť. A chceli sme, aby sa divadlo hralo, hra bola vybratá, ale obsadiť ju nebolo kým.

Chuť ostala. Blíži sa tá desiatka. Dovolím si priniesť na naše javisko dramtizáciu Čenkovej detí. Prečo? Lebo Fraňo Král' bude mať tiež výročie. Lebo divadlo spája. Lebo divadlo je vášeň v Smrečanoch... A nie len pre mňa.

Už máme za sebou prvé čítačky, spojíme herecké generácie a stretneme sa na oslavách stodesiatky po Veľkej noci. Už teraz sa na to tešíme a vás, divákov, srdečne pozývame!

-mu-

Jednota dôchodcov

V predvianočnom období je zvykom stretávať sa na posedeniach pri výbornej kapustnici a všetkom, čo k tomu patrí. Je to čas, kedy hodnotíme a spomíname obdobie, ktoré práve končí.

Aj my, seniori, sme hodnotili svoju prácu, aktivity a zážitky, ktoré sme si naplánovali. Činnosť našej organizácie bola zameraná na viaceré oblasti. Zúčastňovali sme sa na kultúrno-spoločenských akciách poriadanych v našej obci. Za kultúrou sme vycestovali nie-

kolkokrát aj do iných miest napr. Košice, Spišská Nová ves, Liptovský Mikuláš, Kežmarok, Východná, Pribylina. Svojou prácou sme nezabudli prispieť aj ku skrášľovaniu našej obce. Viacerí členovia využili rekreačno-rehabilitačné pobyty v kúpeľoch Ružbachy, Turčianske Teplice, Lúčky. Nezabudli sme ani na jubilantov a nemocných členov.

Stretávame sa každý nepárny pondelok v mesiaci. Radi privítame medzi nami ďalších nových členov. Citujem našu predsedníčku Evku Jančovú, ktorá vo výročnej správe uviedla: „V dnešnom uponáhľanom svete je šťastím, ak sa dokážeme zorientovať, nájsť pokoj v duši a nájsť zmysel života v seniorskom veku. Roky práce v zamestnaní a pre naše rodiny sú dávno za nami. Nastal čas, kedy nám je každý deň vzácnejší. Ostáva čas myslieť aj na seba, realizovať sa, odovzdať skúsenosti mladším a potešiť sa medzi seberovnými.“

Všetkým čitateľom Smrečanovín prajeme aj my, seniori, šťastné a požehnané Vianoce.

Nerátaj...

*Nerátaj noci, nerátaj dni,
len každé ráno, keď sa rozvidní,
podakuj Bohu, že ešte žiješ
pri teplej káve, čo práve piješ.*

*To nie je údel, to je rytmus bytia
a keď ťa nebodaj temné sily chytia,
pozri sa von oknom a povedz si:
„Áno, aké je len krásne toto dnešné
ráno.“*

*Čas uteká, dni sa krátia,
tie prežitie sa nevrátia.
Nebanuj, veď už si veľký,
máš priateľov a spomienky.*

Ján Frniak, november 2017

Medzi škôlkarmi

V materskej škole už koncom novembra začali prípravy na vianočné trhy. Spolu s rodičmi sme na tvorivých dielnach vytvárali vianočné ozdoby a darčeky. Tie sme už tradične ako každý rok predávali za symbolické ceny.

A keďže chodí počas vianočných trhov aj Mikuláš, privítali sme ho vianočnými pesničkami a básničkami. Dostali sme od neho aj veľkú pochvalu, že sme program poctivo nacvičovali, až tak, že sme opotrebovali CD s hudbou, ktorá už s nami nevládala pred Mikulášom „krútiť“. Veru, Mikuláš je veľmi múdry, má rád deti a rozumie im. Preto si opäť pre detičky prichystal plný kôš balíčkov. Spolu so svojimi pomocníkmi anjelikom a čertikom ich pri rozsvietenom vianočnom stromčeku rozdali všetkým dobrým deťom. A tie sú v škôlke všetky!

Atmosféra bola rozprávková, padal snežik, svietil vianočný stromček, voňali sladké koláčiky a nechýbal čajík a punč pre dospelákov. Čarovnú atmosféru vytvorili aj svojimi koledami detský a dospelý obecný folklór.

Pri škôlkarskom stánku sa ľudia tešili z detských vianočných ozdôb. Každý si niečo kúpil pre radosť. A nám deťom z materskej školy ju urobili tiež. Za vyzbierané euráčky si môžeme kúpiť nové hračky a didaktické pomôcky.

Aj touto cestou všetkým ďakujeme a prajeme príjemné prežitie Vianoc.

Zaneta Čekanová

V skratke

- V polovici októbra opäť vyčínal medveď pri včelíne v blízkosti obydlí. Zničený včelín sa nachádza na Moravčíkovie a Janekovie ohradoch.

• Zničený včelín. –lž-

- 14. novembra boli osadené dopravné značky od odbočky z cesty generála P. Kunu (odbočka z Hája Nicovô) do Smrečian a v opačnom smere od Smrečian na Háj (od družstva), a to značka B 3, „Zákaz vjazdu všetkých motorových vozidiel“. Zákaz nebude platiť pre občanov, podnikateľov a zamestnancov, ktorí majú trvalý pobyt resp. sídlo organizácie alebo nehnuteľnosť v obci Smrečany, a to na základe súhlasu dopravného inšpektorátu.

• Dopravná značka na cestu na Háj. –vš-

- 3. decembra zavítal Mikuláš s čertom a anjelom do našej obce, spolu s pánom starostom a za spevu folklórnej skupiny rozsvietil stromček. Deti z materskej školy a folklórnej skupiny vystúpili s krátkym programom. Pre skoro stovku detí boli pripravené sladké balíčky, pre rodičov teplý punč a tradičná burza výrobkov MŠ.
- Predvianočné obdobie návštevníkom kultúrneho domu spríjemňuje výstava ručne štrikovaných zápästníkov a bábik.

ŠPORT

Turistický klub

Dňa 1.10.2017 usporiadal náš turistický klub už tradičný výstup na Plačlivô. Tento rok sa však niesol v znamení výročia. Áno bol to už 30.ročník!

Z dostupných materiálov sa dozvedáme, že 1. ročník sa uskutočnil

v roku 1976 a výstupy pokračovali až do roku 1988. Potom nastala niekoľko-ročná prestávka, keďže zakladajúcim členom pribúdali roky a výstup nemal kto organizovať. Tradičia bola obnovená v roku 2000. Najviac účastníkov sa stretlo na vrchole v roku 1979, kedy v rámci IV. ročníka vystúpilo na vrchol

Foto: -is-

210 účastníkov. Tento jubilejný- 30 sa nás zišlo okolo 70 a to aj vďaka nádhernému počasiu, ktoré skončilo hneď na druhý deň.

Na tento jubilejný ročník turistický klub plánoval osadiť na vrchole Plačlivého antikorovú panoramatickú tabuľu, z ktorej sa turisti presne dozvedia názvy vrcholov v okolí, ich nadmorskú výšku aj vzdialenosť od Plačlivého. Žiaľ, firma, ktorú sme oslovili, nestihla tabuľu vyrobiť do naplánovaného termínu výstupu, a tak sa osadenie tabule presunulo na budúcoročnú turistickú sezónu. Dúfame, že sa to už podarí.

is-

Lyžiarsky klub

Lyžiari a ich príprava

V jesennej časti prípravy na zimnú sezónu sa trénujúci presunuli do telocvične a posilňovne. O lyžovanie v našom klube je neustály záujem, čo nás veľmi teší, pribúda predovšetkým malých detí. Okrem tréningov „na sucho“ sme dvakrát vycestovali na rakúsky ľadovec, výpravu s menšími deťmi prekvapila veľká nádielka snehu, druhý turnus starších pretekárov zaskočil dvadsaťstupňový mraz. Od začiatku decembra sme sa presunuli na kopce do Vysokých Tatier, kde máme umožnené tréningy v slalomových i obrákových bránach. Čaká nás opäť náročná sezóna, v ktorej máme vysoké ciele. Opäť zorganizujeme na domácom kopci preteky Pohár Liptov

Foto: -kk-

a obľúbený Slovenský pohár veteránov. Prídte podporiť našich pretekárov!

Lyžiarske stredisko Dolinky prešlo menšou rekonštrukciou - postavil sa nový prístupový most a malá pokladňa sa zmenila na viacúčelovú unimobunku. Stredisko je pripravené na novú sezónu. Tešíme sa na vás, lyžiari!

-mu-

Stolnotenisový klub

Pozvánka

Stolnotenisový klub TJDSŽ pozýva všetkých priaznivcov pin-pongu na tradičný Turnaj neregistrovaných hráčov, ktorý sa uskutoční v sobotu 30. decembra v kultúrnom dome v Smrečanoch.

• Príprava strediska na sezónu

• Oceňovanie darcov krvi

• Detské ihrisko

NA ZÁVER

*Zafúkal vietor, zasnežil polia,
voňavé sviečky za oknom horia,
do domov vstúpili pokoj a radosť.*

*Redakcia Smrečanovín Vám vinšuje
hojnosť pokoja a vzájomnej radosťi
počas vianočných a novoročných sviatkov.*

SMREČANOVINY – spravodaj Obecného úradu v Smrečanoch. Povolené OÚ Liptovský Mikuláš, registrované pod číslom 03/2001. Redakčná rada: Martin Šimún, Mgr. Darina Kořínková, Mgr. Miroslava Uramová. Vytlačil: PRINT MASTER Liptovský Mikuláš. Rukopisy príspevkov zasielajte na smrecanoviny@gmail.com alebo na Obecný úrad v Smrečanoch (smrecany@smrecany.sk), prípadne odovzdajte členom redakčnej rady. Smrečanoviny nájdete i na www.smrecany.sk. Nasledujúce číslo vyjde v marci 2018.